

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే కిష్కింధాకాండే

॥ అష్టపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టపంచాశః సర్గః ॥

సంపాతినా స్వకీయపక్షదాహవృత్తస్య వర్ణనం సీతాయా రావణస్య చ
నివాసస్థానస్య కథనం వానరాణాం సాహాయ్యేన సముద్రతటం గత్వా తేన
భ్రాత్రే జలాంజలిదానం

ఇత్యుక్తః కరుణం వాక్యం వానరైస్త్యక్తజీవితైః |
సబాషో వానరాన్ గృధ్రః ప్రత్యువాచ మహాస్వనః || 4.58.1 ||

యవీయాన్ స మమ భ్రాతా జటాయుర్నామ వానరాః |
యమాఖ్యాత హతం యుద్ధే రావణేన బలీయసా || 4.58.2 ||

వృద్ధభావాదపక్షత్వాచ్ఛృణ్వంస్తదపి మర్షయే |
నహి మే శక్తిరస్త్యద్య భ్రాతుర్వైరవిమోక్షణే || 4.58.3 ||

పురా వృత్రవధే వృత్తే స చాహం చ జయైషిణౌ |
ఆదిత్యముపయాతౌ సోఽజ్వలంతం రశ్మిమాలినం || 4.58.4 ||

ఆవృత్యాకాశమార్గేణ జవేన స్వర్గతౌ భృశం |
మధ్యం ప్రాప్తే తు సూర్యే తు జటాయురవసీదతి || 4.58.5 ||

తమహం భ్రాతరం దృష్ట్వా సూర్యరశ్మిభిరర్దితం |
పక్షాభ్యాం ఛాదయామాస స్నేహాత్ పరమవిహ్వలం || 4.58.6 ||

నిర్దగ్ధపత్రః పతితో వింధ్యేఽహం వానరర్షభాః |
అహమస్మిన్ వసన్ భ్రాతుః ప్రవృత్తిం నోపలక్షయే || 4.58.7 ||

జటాయుషస్త్వేవముక్తో భ్రాత్రా సంపాతినా తదా |
యువరాజో మహాప్రజ్ఞః ప్రత్యువాచాంగదస్తదా || 4.58.8 ||

జటాయుషో యది భ్రాతా శ్రుతం తే గదితం మయా |
ఆఖ్యాహి యది జానాసి నిలయం తస్య రక్షసః || 4.58.9 ||

అదీర్ఘదర్శినం తం వై రావణం రాక్షసాధమం |
అంతికే యది వా దూరే యది జానాసి శంస నః || 4.58.10 ||

తతోఽబ్రవీన్మహాతేజా భ్రాతా జ్యేష్ఠో జటాయుషః |
ఆత్మానురూపం వచనం వానరాన్ సంప్రహర్షయన్ || 4.58.11 ||

నిర్దగ్ధపక్షో గృధ్రోఽహం గతవీర్యః ప్లవంగమాః |
వాఙ్మాత్రేణ తు రామస్య కరిష్యే సాహ్యముత్తమం || 4.58.12 ||

జానామి వారుణాన్ లోకాన్ విష్ణోస్తైవిక్రమానపి |
దేవాసురవిమర్దాంశ్చ హ్యమృతస్య విమంథనం || 4.58.13 ||

రామస్య యదిదం కార్యం కర్తవ్యం ప్రథమం మయా |
జరయా చ హృతం తేజః ప్రాణాశ్చ శిథిలా మమ || 4.58.14 ||

తరుణీ రూపసంపన్నా సర్వాభరణభూషితా |
హ్రీయమాణా మయా దృష్టా రావణేన దురాత్మనా || 4.58.15 ||

క్రోశంతీ రామరామేతి లక్ష్మణేతి చ భామినీ |
భూషణాన్యపవిధ్యంతీ గాత్రాణి చ విధున్వతీ || 4.58.16 ||

సూర్యప్రభేవ శైలాగ్రే తస్యాః కౌశేయముత్తమం |
అసితే రాక్షసే భాతి యథా వా తడిదంబుదే || 4.58.17 ||

తాం తు సీతామహం మన్యే రామస్య పరికీర్తనాత్ |
శ్రూయతాం మే కథయతో నిలయం తస్య రక్షసః || 4.58.18 ||

పుత్రో విశ్రవసః సాక్షాద్ భ్రాతా వైశ్రవణస్య చ |
అధ్యాస్తే నగరీం లంకాం రావణో నామ రాక్షసః || 4.58.19 ||

ఇతో ద్వీపే సముద్రస్య సంపూర్ణే శతయోజనే |
తస్మిన్ లంకా పురీ రమ్యా నిర్మితా విశ్వకర్మణా || 4.58.20 ||

జాంబూనదమయైర్ద్వారైశ్చిత్రైః కాంచనవేదికైః |
ప్రాసాదైర్హేమవర్ణైశ్చ మహద్భిః సుసమాకృతా || 4.58.21 ||

ప్రాకారేణార్కవర్ణేన మహతా చ సమన్వితా |
తస్యాం వసతి వైదేహీ దీనా కౌశేయవాసినీ || 4.58.22 ||

రావణాంతఃపురే రుద్ధా రాక్షసీభిః సురక్షితా |
జనకస్యాత్మజాం రాజ్ఞస్తస్యాం ద్రక్ష్యథ మైథిలీం || 4.58.23 ||

లంకాయామథ గుప్తాయాం సాగరేణ సమంతతః |
సంప్రాప్య సాగరస్యాంతం సంపూర్ణం శతయోజనం || 4.58.24 ||

ఆసాద్య దక్షిణం తీరం తతో ద్రక్ష్యథ రావణం |
తత్రైవ త్వరితాః క్షిప్రం విక్రమధ్వం ప్లవంగమాః || 4.58.25 ||

జ్ఞానేన ఖలు పశ్యామి దృష్ట్వా ప్రత్యాగమిష్యథ |
ఆద్యః పంథాః కులింగానాం యే చాన్యే ధాన్యజీవినః || 4.58.26 ||

ద్వితీయో బలిభోజానాం యే చ వృక్షఫలాశనాః |
భాసాస్తృతీయం గచ్ఛంతి క్రౌంచాశ్చ కురరైః సహ || 4.58.27 ||

శ్యేనాశ్చతుర్థం గచ్ఛంతి గృధ్రా గచ్ఛంతి పంచమం |
బలవీర్యోపపన్నానాం రూపయౌవనశాలినాం || 4.58.28 ||

షష్ఠస్తు పంథా హంసానాం వైనతేయగతిః పరా |
వైనతేయాచ్చ నో జన్మ సర్వేషాం వానరర్షభాః || 4.58.29 ||

గర్హితం తు కృతం కర్మ యేన స్మ పిశితాశినః |
ప్రతికార్యం చ మే తస్య వైరం భ్రాతృకృతం భవేత్ || 4.58.30 ||

ఇహస్థోఽహం ప్రపశ్యామి రావణం జానకీం తథా |
అస్మాకమపి సౌపర్ణం దివ్యం చక్షుర్బలం తథా || 4.58.31 ||

తస్మాదాహారవీర్యేణ నిసర్గేణ చ వానరాః |
ఆయోజనశతాత్ సాగ్రాద్ వయం పశ్యామ నిత్యశః || 4.58.32 ||

అస్మాకం విహితా వృత్తిర్నిసర్గేణ చ దూరతః |
విహితా వృక్షమూలే తు వృత్తిశ్చరణయోధినాం || 4.58.33 ||

ఉపాయో దృశ్యతాం కశ్చిల్లంఘనే లవణాంభసః |
అభిగమ్య తు వైదేహీం సమృద్ధార్థా గమిష్యథ || 4.58.34 ||

సముద్రం నేతుమిచ్ఛామి భవద్భిర్వరుణాలయం |
ప్రదాస్యామ్యుదకం భ్రాతుః స్వర్గతస్య మహాత్మనః || 4.58.35 ||

తతో నీత్వా తు తం దేశం తీరే నదనదీపతేః |
నిర్దగ్ధపక్షం సంపాతిం వానరాః సుమహౌజసః || 4.58.36 ||

తం పునః ప్రాపయిత్వా చ తం దేశం పతగేశ్వరం |
బభూవుర్వానరా హృష్టాః ప్రవృత్తిముపలభ్య తే || 4.58.37 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
కిష్కింధాకాండే అష్టపంచాశః సర్గః ||